

FFFS 2009:12

2010-03-26

Remissbemötanden och författningskommentarer

INNEHÅLL

INLEDNING	3
FÖRSLAG, REMISSVAR OCH VÅRA BEMÖTANDEN	3
Bakgrund och sammanfattning	3
1. Värdering av finansiella instrument	4
2. Hänvisningar till Rådet för finansiell rapportering	5
3. Koncernredovisning	7
4. Upplysningar om investeringsavtal	14
5. Femårsöversikt	15
6. Nyckeltal i femårsöversikt	15
7. Avgifter från investeringsavtal	16
8. Klassificering som tjänstepensionsförsäkring	16
9. Avvecklingsresultat	17
Publicerade preliminära bedömningar	17
FÖRFATTNINGSKOMMENTARER (FFFS 2009:12)	19
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen	19
5 kap. Tilläggsupplysningar	21
6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys	21
7 kap. Koncernredovisning och övergångsbestämmelser	22
8 kap. Delårsrapport	26
<i>Bilaga 4</i>	27
Resultaträkningens poster	27
<i>Bilaga 5</i>	30
Upplysningar i förvaltningsberättelsen	30
<i>Bilaga 6</i>	31
Resultatanalysens uppställningsform och innehåll	31

Kontaktperson på FI: Greta Wennerberg, 08-787 81 23, redovisning@fi.se

Inledning

Finansinspektionen (FI) har den 5 oktober 2009 remitterat förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag. FI beslutade föreskrifter om ändring av FFFS 2008:26 den 11 december 2009 som trädde i kraft den 1 januari 2010. Ändringarna avser värdering av finansiella instrument, upplysning om eget kapital, koncernredovisning, redovisning och upplysningar om investeringsavtal, nyckeltal, upplysningar om tjänstepensionsförsäkring samt redovisning av avvecklingsresultat.

I denna promemoria sammanfattas remissförslagen, remissvaren, våra bemötanden och slutliga ställningstaganden. Promemorian innehåller även författningskommentarer där de detaljerade ändringarna visas.

Förslag, remissvar och våra bemötanden

Bakgrund och sammanfattning

De föreslagna ändringarna i remissen daterad den 5 oktober 2009 var anpassningar av våra föreskrifter och allmänna råd om redovisning till ändrade normer och ändrad lagstiftning. De föreslagna ändringarna bedömdes nödvändiga för att upprätthålla FI:s policy vad gäller redovisningsregler för finansiella företag.

FI:s policy är att finansiella företag i princip bör tillämpa samma redovisningsregler som noterade företag. Det innebär att alla finansiella företag bör upprätta sin redovisning för juridisk person enligt internationella redovisningsstandarder som antagits av EU om inte annat följer av lag, annan författning eller våra föreskrifter och allmänna råd. Även rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (Rådet) bör tillämpas.

Förslagen är till fördel för institut genom att de underlättar en samtidig tillämpning av lag, våra föreskrifter och allmänna råd, internationella redovisningsstandarder samt rekommendationer och uttalanden från Rådet.

Följande remissinstanser har lämnat remissvar.

- Dina Försäkringar Riksförbund
- FAR SRS
- Finansbolagens Förening
- PPM Premiepensionsmyndigheten
- Rådet för finansiell rapportering
- Skatteverket
- Sparbankernas Riksförbund
- Svenska Bankföreningen
- Sveriges Försäkringsförbund
- Sveriges Riksbank

Följande remissinstanser har inga synpunkter eller avstår från att kommentera remissen.

- BFN Bokföringsnämnden
- Konkurrensverket
- Regelrådet
- Riksrevisionen

Remissinstanserna har tillstyrkt de flesta förslagen. Regelrådet har avstått att avge ett yttrande med motiveringen att ändringarna ger, såvitt de kan bedöma, begränsade effekter för företag. Förslaget att ersätta allmänna råd om att tillämpa *lagbegränsad IFRS* med nya föreskrifter om att tillämpa IAS-förordningen¹ i koncernredovisningen har flertalet remissinstanser kommenterat. De synpunkter som framförts av remissinstanserna är att de inte vill att vi genomför förslaget 2010 utan väntar till en senare mer lämplig tidpunkt. En remissinstans anser att det är fråga om en så grundläggande förändring att det borde vara en fråga för lagstiftaren snarare än FI. De argument mot genomförande som framförts bedöms vara otillräckliga och ingen av remissinstanserna har föreslagit någon alternativ lösning. Ändringar i *IFRS* har gjort att våra nuvarande regler om koncernredovisning inte går att tillämpa.

1. Värdering av finansiella instrument

Föreslagna ändringar

Ändringar har skett i EG:s fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiv samt i de särskilda redovisningsdirektiv som gäller för finansiella företag. Ändringarna, som är genomförda i årsredovisningslagarna (4 kap. 14 b § ÅRL² tredje stycket och 4 kap. 2 § punkt 12 ÅRFL³), innebär att försäkringsföretag får värdera fler finansiella instrument till verkligt värde än tidigare, om det är förenligt med *IFRS*.

Vi föreslog att större delen av 2 kap. allmänna råd 4 d i FFFS 2008:26 skulle utgå eftersom specificeringen däri är både inaktuell och överflödigt till följd av ändringar i årsredovisningslagarna.

Genom ändringen får fler finansiella instrument än tidigare värderas till verkligt värde till exempel genom möjligheten att tillämpa den så kallade *verkligt värde optionen* i IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*.

Exempel på finansiella instrument som enligt den nya lydelsen i lagen kan värderas till verkligt värde är aktier i dotterbolag, intresseföretag och joint ventures och vissa finansiella skulder. Ett villkor för att få utnyttja möjligheten att värdera flera finansiella instrument till verkligt värde är att ett antal relaterade upplysningskrav i IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar* tillämpas.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen).

² Årsredovisningslagen (1995:1554)

³ Lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

2. Hänvisningar till Rådet för finansiell rapportering**Föreslagna ändringar**

Allmänna råd i FFFS 2008:26 hänvisar till rekommendationer och uttalanden från Rådet.

Rådet utfärdar rekommendationer och uttalanden som kompletterar IFRS-regelverket för noterade företag. Rådet uppdaterar sina rekommendationer och uttalanden i takt med att EU antar nya eller ändrade *IFRS*. FI gör tillägg till eller undantag i FFFS 2008:26 från Rådets rekommendationer med hänsyn till finansiella företags särart.

2.1 Klassificering av ett finansiellt instrument

Vi föreslog att befintliga allmänna råd (2 kap. allmänna råd 3 b) om klassificering av ett finansiellt instrument som skuld eller eget kapital i FFFS 2008:26 behålls trots att Rådet infört en delvis överlappande rekommendation i RFR 2 punkt 59. Som en konsekvens av detta föreslog vi även ett nytt undantag i 2 kap. allmänna råd 4 från RFR 2 punkt 59.

Klassificeringen av ett finansiellt instrument som skuld eller eget kapital enligt IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering* (punkt 18) beror på den ekonomiska innebörden av de villkor som gäller för instrumentet och inte den juridiska formen. Normalt är den ekonomiska innebörden densamma som den juridiska formen, men inte alltid. Våra befintliga allmänna råd innebär att instrument som associationsrättsligt hos utgivaren ska klassificeras som eget kapital även ska redovisas som eget kapital och så ska ske även om instrumentet skulle ha klassificerats som skuld enligt *IFRS*.

Vi ser i huvudsak en skillnad mellan det nya undantaget i RFR 2 och vårt befintliga undantag i allmänna råd. Vårt befintliga undantag avser endast det som ska klassificeras som eget kapital enligt svensk lag. RFR 2 gör undantag från *IFRS* för både instrument som enligt svensk lag klassificeras som skulder och eget kapital.

Exempel på instrument som benämns som skulder enligt svensk lag men som enligt IAS 32, beroende på den ekonomiska innebörden, kan klassificeras som både skulder och eget kapital är så kallade kapitalandelslån och tvingande konvertibler.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

2.2 Upplysningar om eget kapital

Vi föreslog nya allmänna råd i 2 kap. 3 som anger att upplysningskrav om eget kapital i ÅRFL inte behöver lämnas i not till den del informationen presenteras i den rapport för förändring i eget kapital som bör presenteras

enligt IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*. En förutsättning är att försäkringsföretaget, i not, hänvisar till rapporten för förändring i eget kapital.

Genom att upplysningskraven om eget kapital får presenteras i samlad form undviks dubblering av samma information på två olika ställen i årsredovisningen.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

2.3 Undantag från IAS 39

Vi föreslog en justering av 2 kap. allmänna råd 4 e i FFFS 2008:26 som innebär att vårt befintliga undantag från RFR 2 punkt 73 gäller hela punkten. RFR 2 punkt 73 anger att IAS 39 i vissa fall inte behöver tillämpas. Ändringen påverkar inte den avsedda innebörden av vårt undantag. Andra undantag från IAS 39 kan fortfarande göras, t.ex. enligt RFR 2.2 punkt 44, 71 och 72.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

2.4 Finansiella rapporter

Vi föreslog ett tillägg i 2 kap. allmänna råd 4 i FFFS 2008:26 med innebörden att finansiella företag bör lämna samtliga finansiella rapporter enligt IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter*. Det vill säga att finansiella företag, utöver lagstadgade resultat- och balansräkning, finansieringsanalys och noter även bör lämna:

- rapport över totalresultat
- rapport om information per jämförelseårets ingång (vid retroaktiva omräkningar)
- rapport över förändringar i eget kapital

Förslaget motiverades av att Rådet hade gjort ett tillägg i RFR 2.2 punkt 14 om att IAS 1 punkt 10 inte skulle tillämpas. Denna punkt i IAS 1 behandlar vilka delar som ska ingå i fullständiga finansiella rapporter. Rådets tillägg innebar att en årsredovisning för juridisk person skulle bestå av en balansräkning, en resultaträkning, noter, en förvaltningsberättelse och, för större företag, en finansieringsanalys (kassaflödesanalys).

Vi föreslog dessutom ett tillägg i 2 kap. allmänna råd 4 som klargjorde att rapport över totalresultat endast bör utformas enligt det alternativ i IAS 1 där rapporten är separerad från resultaträkningen. Anledningen är att vi anser att det andra alternativet (en enda rapport) inte är förenligt med uppställningsformen för resultaträkning i ÅRFL.

Vi föreslog vidare ett tillägg om att rapporterna om information per det tidigaste jämförelseårets ingång bör, vid retroaktiva omräkningar, lämnas i anslutning till balansräkningen.

När remissförslaget skickades ut hade Rådet nyligen publicerat ett utkast till ändringsmeddelande med i princip samma förslag som vårt. Rådet införde sedan sina föreslagna ändringar. Därför behövde vi inte införa våra föreslag-na tillägg i 2 kap. allmänna råd.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Vårt remissförslag genomförs inte eftersom Rådet beslutade om ändringar av RFR 2 punkt 14 med motsvaranden innebörd som vårt förslag. Rådets regler gäller från och med 1 januari 2010 och tidigare tillämpning är tillåten. Detta innebär att försäkringsföretag kan, men måste inte, tillämpa dessa regler i bokslutet per 2009-12-31.

Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

2.5. Ändringar i IFRS 3 och IAS 27 juridisk person

Vi föreslog inga regeländringar i FFFS 2008:26 avseende redovisning i juridisk person med anledning av ändringarna i IFRS 3 *Rörelseförvärv* om transaktionsutgifter vid rörelseförvärv, villkorade köpeskillingar samt stegvisa förvärv.

Rådets revidering av RFR 2 (2009-09-17) innebär att vi inte behöver införa något tillägg i författningen. Revideringen innebär att IFRS 3 punkt 37-40, 53 och 58 avseende definitionen av köpeskillingar, redovisning av villkorade köpeskillingar samt transaktionsutgifter inte ska tillämpas i juridisk person. Istället anger Rådet i punkt 6 A vilka regler som ska tillämpas.

Vi föreslog inte heller regeländringar i FFFS 2008:26 avseende redovisning i juridisk person med anledning av ändringarna i IAS 27 *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* om redovisning av ägarförändring då dotterföretagsförhållande föreligger samt redovisning då bestämmande inflytande förloras eftersom vi anser att dessa inte är tillämpliga för juridisk person.

Ändringarna i IFRS 3 och IAS 27 trädde i kraft 1 juli 2009 och ändringarna i IFRS 3 ska tillämpas på rörelseförvärv som görs under räkenskapsår som inleds den 1 juli 2009 eller senare.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

3. Koncernredovisning

Ett försäkringsföretags skyldighet att upprätta koncernredovisning regleras i 7 kap. 1 § i ÅRFL.

FFFS 2008:26 innehåller bland annat regler för försäkringsföretag som inte upprättar sin koncernredovisning enligt *IFRS*.

Föreslagna ändringar

3.1 Koncernredovisning

I juni 2009 godkände EU nya versioner av de två standarderna som reglerar principerna för koncernredovisning, IFRS 3 *Rörelseförvärv* och IAS 27 *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter*. Dessa versioner bygger på ett nytt synsätt som, enligt vår analys inte går att tillämpa fullt ut inom ramen för koncernredovisning enligt *lagbegränsad IFRS*.⁴ Detta beror på att flera av reglerna i nya IFRS 3 och nya IAS 27 är i konflikt med ÅRFL.

Vi föreslog därför att:

- Vi inför nya föreskrifter i FFFS 2008:26 som anger att koncernredovisningar ska upprättas enligt IAS-förordningen.
- Vi tar bort föreskrifter och allmänna råd i 7 kap. FFFS 2008:26 som tillåter onoterade försäkringsföretag att upprätta koncernredovisningar enligt *lagbegränsad IFRS*.
- Vi inför nya allmänna råd i 2008:26 om att onoterade försäkringsföretag inte behöver tillämpa IFRS 8 och IAS 33 i koncernredovisningen.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslagen genomförs men vad avser IFRS 8 *Rörelsesegment* och IAS 33 *Resultat per akties*, införs förtydliganden om dessa standarders tillämpningsområden, se vidare avsnitt 3.2.

Även om flera argument mot förslagen framförts, finner vi inte något av dem tillräckligt övertygande. Framför allt noterar vi att ingen av remissinstanserna har förordat någon alternativ lösning till de problem som uppstår om vi fortsättningsvis tillåter *lagbegränsad IFRS* i koncernredovisningen för onoterade finansiella företag. I 3.3 nedan redogör vi för andra analyserade alternativ.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser har kommenterat förslaget om att ersätta allmänna råd om att tillämpa *lagbegränsad IFRS* med nya föreskrifter om att tillämpa *IFRS* enligt IAS-förordningen i koncernredovisningen.

Regelrådet har avstått att avge ett yttrande med motiveringen att ändringarna ger såvitt de kan bedöma begränsade effekter för företag.

Svenska Bankföreningen anser att *IFRS* ska tillämpas men vill ha undantag för en specifik standard. *Finansbolagens Förening* svarar att det finns för- och nackdelar med olika lösningar, men att en fördel med den föreslagna lösningen är att den möjliggör för FI att ge dispens från föreskriften. *Sveriges Försäkringsförbund* och *Dina försäkringar* ifrågasätter det lämpliga i att

⁴ Nya IFRS 3 och nya IAS 27 bygger på synsättet att ett andelsinnehav som ändrar karaktär mellan att vara eller inte vara ett innehav i dotterföretag är att betrakta som ett köp respektive en försäljning. I konsekvens med detta anses en förändring i ägarandel, där ett dotterföretagsförhållande består, inte utgöra ett köp eller försäljning, utan endast en omfördelning mellan majoritets- och minoritetsägare.

Vår analys är att detta synsätt kan tillämpas i en koncernredovisning upprättad enligt *lagbegränsad IFRS* för de fall då det bestämmande inflytandet förloras, men visst andelsinnehav kvarstår, och för fall när ett tidigare innehav blir innehav i dotterföretag, men inte vid ägarförändring då dotterföretagsförhållandet kvarstår.

införa förändringen vid denna tidpunkt. Dina försäkringar anser att FI bör överväga olika övergångsregler, undantag m.m. *FAR SRS* ifrågasätter det lämpliga i att FI reglerar detta. De anser att denna fråga bör regleras i lag. *Rådet för finansiell rapportering* ser positivt på förslaget att ta bort *lagbegränsad IFRS* för de finansiella företagens koncernredovisning.

Även om flera argument mot förslaget framförts, finner vi inte något av dem tillräckligt övertygande. Framför allt noterar vi att ingen av remissinstanserna har förordat någon alternativ lösning till de problem som uppstår om vi fortsättningsvis tillåter *lagbegränsad IFRS* i koncernredovisningen för onoterade finansiella företag.

Vi anser dessutom att den föreslagna lösningen är det enda alternativet som är helt i linje med FI:s nuvarande policy.

Nedan redogör vi för, och kommenterar, de specifika synpunkter vi fått.

Svenska Bankföreningen anser att finansiella dotterföretag som upprättar koncernredovisning för en underkoncern bör tillämpa *IFRS* med undantag av *IAS 19 Ersättning till anställda*. Som skäl för detta anför Bankföreningen att man i underkoncerner idag har möjlighet att tillämpa *lagbegränsad IFRS* med undantag för *IAS 19* och att införa tvingande krav på en fullständig tillämpning av *IAS 19* är förenat med betydande praktiska problem. Som exempel nämner Bankföreningen att en tillämpning av denna standard ställer nya krav på spårbarhet av enskilda pensionskostnader jämfört med tidigare.

Obligatorisk tillämpning av *lagbegränsad IFRS* infördes för finansiella företag från och med räkenskapsår 2007. Många undantag från att tillämpa *IFRS* i juridisk person är kopplade till skatteregler. Eftersom koncerner i sig inte är skattesubjekt så har vår ståndpunkt varit att dessa skatterelaterade undantag inte bör tillämpas i koncernredovisningen. Ett befintligt undantag från *IAS 19* i juridisk person är ett sådant skatterelaterat undantag. För att företagen skulle ha tid att ställa om system m.m. beslutade vi 2006 att de skulle få två år på sig för att kunna tillämpa *IAS 19* i koncernredovisningen. Därför infördes en övergångsregel i *FFFS 2006:16* och *2006:17* om att *IAS 19* inte behöver tillämpas i onoterade finansiella företags koncernredovisning. 2008 fick vi remissvar om att företagen ville ha ytterligare ett år på sig för anpassningen och vi beviljade undantag för koncernredovisningar avseende räkenskapsår 2009. Vår mening är att undantaget inte ska få tillämpas för årsredovisningar avseende 2010. Vi anser att en treårig övergångsperiod är tillräcklig. Det vill säga, även om *lagbegränsad IFRS* skulle ha varit ett alternativ, anser vi att *IAS 19* bör tillämpas i koncernredovisningen 2010 eftersom vi finner att de finansiella företagens särart inte är ett skäl för undantag.

Finansbolagens Förening anser att en övergångstid under vilken nuvarande regler kan tillämpas bör övervägas. Som skäl anför de att ett krav på *IFRS* i koncernredovisningen skulle innebära icke oväsentliga praktiska förändringar för berörda bolag och en principiell viktig förändring. De anger vidare att förslaget syftar till att lösa ett mer allmänt problem, att *IFRS* blivit alltmer oförenligt med årsredovisningslagarna, snarare än ett specifikt regleringsbehov vad gäller onoterade finansiella företag föreligger.

Å ena sidan kan ett förslag om en övergångsperiod under vilken nuvarande regler kan tillämpas förefalla rimligt. Å andra sidan finns det flera skäl som talar mot detta. Ett skäl är att den viktigaste förändringen troligtvis hänger ihop med tillämpningen av IAS 19. Som vi redan kommenterat var vårt förslag dock att övergångsregeln om undantaget från IAS 19 skulle upphöra 2009-12-31. Om detta genomförs förefaller det troligt att argumenten för övergångsregler delvis faller.

Ett annat skäl att undvika övergångsregler av detta slag är att det är svårt att utforma sådana regler på ett bra sätt. Risken är att vi, i syfte att underlätta, endast skapar ytterligare komplexitet.

Ett ytterligare skäl till att inte införa övergångsregler är att dessa kan utformas på olika sätt. FI skulle inte ha hunnit med ytterligare en remissomgång så berörda parter skulle inte ha haft möjlighet att påverka övergångsreglernas utformning. Då är en lösning där finansiella företag kan ansöka om dispens och därmed utforma sina egna övergångsregler att föredra.

Det kan förefalla enklast att under en viss period tillämpa reglerna som de såg ut under 2009, dvs. att inga förändringar i *IFRS* och de rekommendationer från Rådet som våra allmänna råd hänvisar till från och med en viss tidpunkt ska (eller får) beaktas. Detta kan dock förefalla onödigt restriktivt.

En övergångsregel som i stället gör undantag för nya *IFRS* 3 och nya *IAS* 27, men inte för nyare versioner av andra standarder samt nya standarder föranleder hög risk för inbördes inkonsistenta regler.

En sådan övergångsregel är också rent författningstekniskt svår att skriva på grund av utformningen av gällande allmänna råd (med en hänvisning till vid var tidpunkt gällande standarder). En sådan regel skulle av nödvändighet bli lång och komplicerad.

Vår syn är att en övergång till att endast tillåta *IFRS* i koncernredovisning inte utgör en principiell förändring eller i vart fall en mindre principiell förändring än något annat alternativ. Istället anser vi att förslaget ligger helt i linje med FI:s policy att finansiella företag, bör tillämpa samma regler som noterade företag i koncernredovisningen.

Syftet med FI:s policy är att säkerställa en hög och enhetlig standard för de finansiella företagens externa redovisning, Vi anser därmed också att förslaget bottnar i de finansiella företagens specifika regleringsbehov.

Sveriges Försäkringsförbund delar FI:s uppfattning att finansiella företag bör sträva mot att tillämpa *IFRS* så långt det är möjligt men anser att tidpunkten att införa ett krav på att onoterade finansiella företag ska upprätta koncernredovisning enligt *IFRS* är fel. De anser även att våra motiv för att genomföra denna förändring vid denna tidpunkt inte är övertygande. De pekar speciellt på att stora förändringar i regelverket för försäkringsredovisning väntas inom några år när en ny standard om försäkringsavtal ska börja tillämpas. Försäkringsförbundets remissvar innehåller inga förslag om vilka regler de anser bör tillämpas som alternativ till *IFRS* i koncernredovisningen under 2010 och framåt.

Försäkringsförbundets remissvar anger heller inte varför försäkringsföretagen vill avvakta med anpassningar till *IFRS* tills dess en standard om försäkringsavtal är på plats. Vid ett möte med branschen den 6 november 2009 förklarade företrädare för förbundet dock att de föredrar att göra alla systemanpassningar för kommande förändringar av reglerna om försäkringsredovisning och solvens vid ett och samma tillfälle.

Vi finner inte att detta är ett motiv till att avvakta med vår reglering. Vi vill också påpeka att de nuvarande *IFRS*-reglerna om försäkringsredovisning tillåter att försäkringsföretag tillämpar de värderingsprinciper som gäller enligt försäkringsrörelselagen och våra föreskrifter om beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det vill säga, vårt förslag om att tillämpa *IFRS* i koncernredovisningen innebär ingen förändring för försäkringsföretagen avseende redovisningen av de försäkringstekniska avsättningarna jämfört med koncernredovisningen idag. Ett remissförslag till ny standard om försäkringsredovisning är planerat till maj 2010. Detta innebär att en ny standard troligtvis inte kommer att kunna tillämpas förrän tidigast 2013. De nya solvensreglerna kommer inte att tillämpas förrän tidigast 2012.

Dina Försäkringar Riksförbund (Dina) ansluter till Försäkringsförbundets remissvar om att finansiella företag bör sträva mot att tillämpa *IFRS* så långt det är möjligt men att krav på koncernredovisning enligt *IFRS* inte bör införas i nuläget. Om ett sådant krav införs, anser Dina att undantag bör medges för små försäkringsbolag eller att väsentlighetskriteriet enligt 7 kap. 5 § ÅRL⁵ får tillämpas. Dina ger inget förslag på enligt vilka principer koncernredovisningar bör upprättas i stället för vårt förslag.

Dinas anger vidare att det inom ramen för *IFRS* inte är möjligt att redovisa rörelsefastigheter till verkligt värde. Detta är idag möjligt enligt *lagbegränsad IFRS* för försäkringsföretag på grund av att denna möjlighet finns enligt ÅRFL. Dina menar att en redovisning av försäkringsföretags rörelsefastigheter till något annat än verkligt värde försvårar förståelsen av försäkringsföretagens redovisning.

Dina har delvis rätt i att det enligt *IFRS* inte är möjligt att redovisa rörelsefastigheter till verkligt värde. Detta alternativ finns endast för förvaltningsfastigheter. *IFRS* tillåter dock att rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden. Enligt denna metod ska fastigheterna regelbundet omvärderas till deras verkliga värde. Omvärderingarna ska göras så regelbundet att det redovisade beloppet inte väsentligt avviker från vad som skulle fastställas som verkligt värde vid rapporteringsperiodens slut. Därutöver gäller enligt *IFRS* att om företaget anser att en rättvisande bild inte uppnås på basis av de redovisningsprinciper som finns i *IFRS*, ska företaget lämna erforderlig tilläggsinformation.

Till saken hör även att det inte är tvingande att redovisa rörelsefastigheter till verkligt värde enligt *lagbegränsad IFRS* utan det är ett valalternativ.

⁵ Ett dotterföretag behöver inte omfattas av koncernredovisningen om företaget är av ringa betydelse med hänsyn till kravet i 6 § på rättvisande bild. Om flera dotterföretag tillsammans har mer än sådana ringa betydelse, ska de dock omfattas av koncernredovisningen. Ett dotterföretag behöver inte heller omfattas av koncernredovisningen, om betydande och varaktiga hinder i väsentlig grad begränsar moderföretagets möjligheter att utöva inflytande över dotterföretaget, nödvändig information för att upprätta koncernredovisningen inte kan fås utan oskälig kostnad eller inom rimlig tid, eller andelarna i dotterföretaget innehas tillfälligt och uteslutande i avsikt att säljas vidare.

Dina anser även att det enligt *IFRS* inte på samma sätt som enligt *lagbegränsad IFRS* finns en möjlighet att avstå från koncernredovisning om dotterbolaget är av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild. Dina argumenterar att det kan medföra ett väsentligt merarbete i ett litet försäkringsföretag.

Vi menar att skyldigheten att upprätta koncernredovisning regleras av de svenska årsredovisningslagarna (7 kap. 1 § i ÅRKL och ÅRFL) och att en övergång från *lagbegränsad IFRS* till *IFRS* inte påverkar denna skyldighet. Det pågår en översyn av koncernredovisningsreglerna i årsredovisningslagarna. Dessa ändringar finns beskrivna i Ds 2009:34 *Ett undantag från skyldigheten att upprätta koncernredovisning*. Det föreslås ett undantag från kravet att upprätta koncernredovisning som gäller om samtliga dotterföretag är av ringa betydelse med hänsyn till rättvisande bild och undantaget föreslås gälla för alla företag, oavsett om koncernredovisningen annars skulle ha upprättats enligt *lagbegränsad IFRS/ÅRL* eller *IFRS*. Den föreslagna lagändringen är i linje med vår uppfattning. Om förslaget genomförs kan det lösa en del av problematiken som Dina framför. Reglerna föreslås träda ikraft den 1 juli 2010 och ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som avslutas närmast efter den 30 juni 2010.

Även *FAR SRS* ifrågasätter vårt förslag om *IFRS* i koncernredovisningen. *FAR SRS* ifrågasätter dock främst om det är lämpligt att ”en så grundläggande förändring av de juridiska förutsättningarna för att upprätta koncernredovisning tas in i en reglering utfärdad av Finansinspektionen” snarare än i årsredovisningslagarna för kreditinstitut och värdepappersbolag respektive försäkringsföretag.

FI har ansvaret för utvecklandet av god redovisningssed för finansiella företag i den utsträckning det är ”påkallat av dessa företags särart” (8 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078)). För att säkerställa en hög och enhetlig standard för de finansiella företagens redovisning har FI sedan ett antal år arbetat enligt principen att finansiella företag, bör tillämpa samma regler som noterade företag. FI har också bemyndigande att utfärda närmare föreskrifter för finansiella företag som upprättar års- och koncernredovisningar enligt ÅRKL och ÅRFL.

En fördel med att införa kravet på *IFRS* i koncernredovisningen i föreskriftsform är att företagen har en viss möjlighet att ansöka om dispens från detta krav. En möjlighet att söka dispens från lag finns dock inte om inte en sådan regel explicit införs. Ytterligare en fördel med att FI reglerar frågan istället för lagstiftning är att det är lättare för FI att ändra föreskriften om andra alternativ i framtiden framstår som mer lämpliga. Lagstiftning är betydligt mindre flexibelt.

3.2 IFRS 8 Rörelsesegment och IAS 33 Resultat per aktie

I samband med remissen har flera remissinstanser uppmärksammat att våra allmänna råd om vilka företag som bör tillämpa *IFRS 8* och *IAS 33* delvis skiljer sig åt från standardernas tillämpningsområde. Vi har inte tidigare uppmärksammat detta men vi håller med remissinstanserna. Vi ändrar därför våra allmänna råd i 2 kap. i FFFS 2008:26 till standardernas tillämpningsom-

råde och ändrar våra föreslagna allmänna råd i 7 kap. i författningen till en korrekt lydelse.

3.3 Övriga analyserade alternativ

Det finns idag inte någon fullständig sammanställning över de regler i IFRS-regelverket som inte är förenliga med ÅRFL och inte någon fullständig vägledning kring om en IFRS-regels förenlighet med lag kan bedömas olika på koncern- respektive bolagsnivå.

Vi har identifierat följande alternativ till *lagbegränsad IFRS* i koncernredovisningen:

- Av EU godkända IFRS (vårt förslag)
- Någon annan normgivning som är förenlig med årsredovisningslagarna:
 - Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00 om koncernredovisning,
 - Framtida koncernredovisningsreglerna för större aktiebolag, de s.k. K3-reglerna som är under utarbetande av Bokföringsnämnden,
 - Helt nya koncernredovisningsregler som FI skriver,
 - Under 2009 tillämpad version av IFRS 3 och IAS 27 i kombination med de undantag från standarderna som tillämpades då.
- Lagbegränsad IFRS men där årsredovisningslagarna ändrats efter hemställan av FI, så att de problem som identifierats inte uppstår.

Vår analys av de olika alternativen visar att det som beskrivs som annan normgivning ovan, inte är några realistiska alternativ. Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00 om koncernredovisning uppdateras inte med nya regeländringar. K3-reglerna är under utarbetande av BFN. Det dröjer några år innan de kan tillämpas. Om FI ska skriva funktionella egna koncernredovisningsregler så kommer det att ta mycket tid och resurser i anspråk. Regelmängden i föreskrifterna kommer att öka betydligt och det kommer att dröja några år innan de är på plats. Nya IFRS 3 och nya IAS 27 har även inneburit ändringar i andra standarder. Detta gör att under 2009 tillämpade versioner av IFRS 3 och IAS 27 i praktiken blir svåra att tillämpa 2010.

En fördel med att tillämpa IAS-förordningen i koncernredovisningen jämfört med att tillämpa lagbegränsad IFRS är:

- Det finns fler förebilder (noterade företag inom bl.a. EU)
- Litteraturen (t.ex. utgiven av de stora revisionsföretagen) utgår från att IFRS tillämpas fullt ut
- Det kan bli lättare att få kvalificerad rådgivning

3.4 Uppställningsformer i koncernredovisningen

Försäkringsföretags uppställningsformer enligt ÅRFL innehåller begrepp och delsummeringar som inte förekommer i IFRS-regelverket. För att i så stor utsträckning som möjligt skapa en enhetlig uppställningsform för resultat- och balansräkningar för juridisk person respektive koncern för försäkringsföretag föreslog vi nya allmänna råd i FFFS 2008:26 att uppställningsformerna i föreskriften även bör tillämpas i koncernredovisningar som upprättas enligt IAS-förordningen så långt det är möjligt inom ramen för denna.

Vi såg inga behov av att införa liknande allmänna råd i FFFS 2008:25 om uppställningsformer eftersom ÅRKL medger en större flexibilitet avseende uppställningsformerna. Det finns dock inget som hindrar att tillämparna av FFFS 2008:25 använder moderföretagets uppställningsform i koncernredovisningen i den utsträckning den är förenlig med *IFRS*.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs inte. Remissinstanserna har haft invändningar mot förslaget och efter att ha beaktat deras synpunkter finner vi inte skäl för att genomföra förslaget.

Nedan redogör vi för, och kommenterar, de specifika synpunkter vi fått.

Svenska Bankföreningen anser att vårt förslag till ändring avgränsar de möjligheter som IAS-förordningen ger företagen att utforma uppställningsformerna för resultat- och balansräkningar och att en sådan begränsning inte är förenlig med IAS-förordningen. Bankföreningen anser vidare att om vi vill ha en särskild uppställningsform för försäkringsföretagens resultat- och balansräkningar ska dessa istället tas in via tillsynsrapporteringen. *FAR SRS* anser att vårt förslag till reglering utgör en begränsning av hur IAS-förordningen kan tillämpas och ifrågasätter om detta är en tillåten form av reglering. *Rådet för finansiell rapportering* noterar att vi begränsar de möjligheter som *IFRS* ger vad avser valet av uppställningsform genom att vi rekommenderar att uppställningsformerna i föreskrifterna även bör tillämpas i koncernredovisningar som upprättas enligt IAS-förordningen så långt det är möjligt inom ramen för denna.

4. Upplysningar om investeringsavtal

Föreslagna ändringar

Vi föreslog en ny föreskrift i kapitel 5 i FFFS 2008:26 med innebörden att förändringar i olika försäkringstekniska avsättningar som härrör från investeringsavtal ska presenteras i not till respektive balansräkningspost. Föreskriften innebär att försäkringsföretagen i dessa fall ska lämna beloppsupplysningar om till exempel inbetalda premier och utbetalda försäkringsersättningar.

Förslaget utgör en precisering av vilka upplysningar som försäkringsföretag med avtal om försäkring som redovisas som investeringsavtal ska lämna.

Föreskriftsförslaget innebär att vi kan ta bort första stycket om upplysningar om avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal i 3 § i bilaga 5 om upplysningar i förvaltningsberättelse samt därtill hörande allmänna råd i FFFS 2008:26.

Vår bedömning är att upplysningskravet i 3 § första stycket i bilaga 5 om investeringsavtalens ekonomiska innebörd täcks in av 6 kap. 1 § ÅRFL om att i förvaltningsberättelsen upplysa om ”sådana förhållanden som inte skall redovisas i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna, men som är viktiga för bedömningen av utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat”.

De upplysningar som krävs enligt 5 kap. 1 § ÅRFL ska framöver, liksom tidigare, lämnas i not eller, om det inte står i strid med kravet på överskådlighet, i balansräkningen eller resultaträkningen, dvs. i praktiken ska redovisningsprinciperna redan enligt lag beskrivas i not. Även enligt IFRS ska upplysningar om tillämpade redovisningsprinciper, tidigare liksom framöver, lämnas i not (IAS 1 punkt 112).

Det framgår också av IAS 1 punkt 117 b) att ett företag i sammanställningen över betydande redovisningsprinciper ska upplysa om de ”redovisningsprinciper som är relevanta för en förståelse av de finansiella rapporterna”. Vidare preciseras detta i bland annat IAS 1 punkt 119 med att ”När företagsledningen avgör om den ska lämna upplysning om en särskild redovisningsprincip beaktar den huruvida upplysning skulle underlätta för användarna att förstå hur transaktioner, andra händelser och förhållanden återspeglas i redovisat finansiellt resultat och finansiell ställning.” Detta torde även innefatta sådana upplysningar som gör att en läsare förstår i vilka balans- och resultaträkningsposter som investeringsavtalen redovisas.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs.

Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

5. Femårsöversikt

Vi föreslog en ändring av rubriken till 6 kap. 2 § i FFFS 2008:26 för att förtydliga att femårsöversikten utgör en del av förvaltningsberättelsen. Vi föreslog samma rubriksättning som i ÅRFL, ”Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen”. Anledningen är att vår nuvarande rubriksättning kan förleda en läsare att tro att femårsöversikten inte utgör en del av förvaltningsberättelsen.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

6. Nyckeltal i femårsöversikt

Vi föreslog två ändringar i allmänna råd i 6 kap. 2 § i FFFS 2008:26 om beräkning av nyckeltal i femårsöversikten.

Vi föreslog en justering av definitionen av nyckeltalet *direktavkastning* och indirekt även av nyckeltalet *totalavkastning* (bygger på definitionen av *direktavkastning*). Införandet av *lagbegränsad IFRS* har inneburit att driftskostnader för fastigheter inte längre bör nettoredovisas mot hyresintäkterna i posten *Kapitalavkastning intäkter* utan bruttoredovisas under *Kapitalavkastning kostnader*. Definitionen av nyckeltalet *direktavkastning* har inte anpassats till detta tidigare och innebär därigenom att enbart hyresintäkterna ingick i nyckeltalsberäkningen, istället för driftsöverskottet från byggnader och mark. För att uppnå en beräkning av *direktavkastning* och *totalavkastning*

som är konsekvent med tiden innan *lagbegränsad IFRS* föreslog vi att även driftskostnaderna ingår i beräkningen av direktavkastningen.

I avvaktan på att nyckeltalen blir föremål för en genomgripande översyn, föreslog vi dessutom att allmänna råd om beräkning av konsolideringsgrad begränsas till att omfatta skadeförsäkringsrörelse. Nyckeltalet är främst relevant för försäkringsföretag som redovisar premieinkomst. Konsolideringsgraden är vidare ett mått som ger mycket olika värden beroende på om avtalen om försäkring redovisas som försäkringsavtal eller som investeringsavtal eftersom sparanddelen av premierna i investeringsavtal inte redovisas som premieinkomst. Det är vanligt förekommande att livförsäkringsföretags redovisning omfattar både investeringsavtal och försäkringsavtal.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

7. Avgifter från investeringsavtal

Vi föreslog att föreskriften om att redovisa avgifter från investeringsavtal och serviceavtal som premieinkomst tas bort i sjunde respektive fjärde stycket i 1 a § (skadeförsäkring) och 2 § (livförsäkring) i bilaga 4 i FFFS 2008:26. Syftet är att framför allt erhålla en enhetligare redovisning bland livförsäkringsföretagen.

Istället föreslog vi föreskrifter som klargör att intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal inte ska redovisas som premieinkomst. Dessutom föreslog vi nya allmänna råd i 1 a och 2 §§ i bilaga 4 i FFFS 2008:26 som anger att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post och att denna post bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal.

Vi har inte föreslagit var denna post bör redovisas i uppställningsschemat utan anser att denna bedömning görs bäst av försäkringsföretagen utifrån vad som är förenligt med 3 kap. 4 § ÅRL (genom hänvisning från 3 kap. 2 § ÅRFL) om att infoga poster i resultaträkningen.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

8. Klassificering som tjänstepensionsförsäkring

Vi föreslog att allmänna råd i 3 § i bilaga 5 i FFFS 2008:26 om klassificeringar av försäkringsavtal som tjänstepensionsförsäkring tas bort för att undvika dubbelreglering.

Vår bedömning är att IAS 1 punkt 122 innehåller upplysningskrav som motsvarar dessa allmänna råd. Punkten innehåller ett krav på att i not redogöra för företagsledningens bedömningar vid tillämpning av de redovisningsprinciper som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de

finansiella rapporterna. Kriterierna som tillämpats vid klassificering av försäkringsavtal som tjänstepension kan utgöra en sådan bedömning eftersom de påverkar beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Vid införande av tjänstepensionsdirektivet i svensk lagstiftning fick de nya reglerna om klassificeringen stor påverkan på värderingen av försäkringstekniska avsättningar. Då ansåg vi att detta var så väsentlig information att det skulle anges i förvaltningsberättelsen. Vi ser dock inte längre något skäl till att denna information också bör lämnas i förvaltningsberättelsen utan det är tillräckligt att informationen lämnas i not.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

9. Avvecklingsresultat

Vi föreslog en precisering i 1 § i bilaga 6 i FFFS 2008:26 av att det avvecklingsresultat som ska redovisas enligt 5 kap. 4 § 7 ÅRFL avser ett resultat före avgiven återförsäkring. Avvecklingsresultatet beskrivs som ett skillnadsbelopp baserat på avsättningen för oreglerade skador vid olika tidpunkter. En återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar redovisas som en tillgång medan avsättningen redovisas för sig på balansräkningens skuldsida (post DD.3). Dessutom framgår det av bilaga 1 uppställningsform för balansräkningen i ÅRFL att posten DD.3 Oreglerade skador är före avgiven återförsäkring.

FI:s ställningstagande och remissinstansernas synpunkter

Remissförslaget genomförs. Inga remissinstanser har haft invändningar mot förslaget.

Publicerade preliminära bedömningar

Flera av förslagen i denna promemoria har tidigare diskuterats i våra promemorior med preliminära bedömningar om hur ändringar i andra regelverk bör påverka våra föreskrifter och allmänna råd. Bland de andra regelverken vars ändringar kan påverka våra föreskrifter och allmänna råd märks ÅRL, ÅRFL, IFRS och uttalanden från IFRIC⁶ samt Rådets rekommendationer och uttalanden. De preliminära bedömningarna publiceras löpande på vår hemsida: www.fi.se/redovisning.

Följande preliminära bedömningar är publicerade under 2009:

- Ändringar i årsredovisningslagarna daterad 2009-06-16.
- Ändrade rekommendationer från Rådet för finansiell rapportering daterad 2009-05-20.
- Ändringarna i IFRS 3 Rörelseförvärv och IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter daterad 2009-07-01.
- Redovisning av nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas daterad 2009-05-05.

⁶ International Financial Reporting Interpretations Committee

Av intresse i sammanhanget är dessutom en preliminär bedömning om ändringarna i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter. Den publicerades redan under 2008 och är daterad 2008-04-14.

Författningskommentarer (FFFS 2009:12)

Nedan visar vi de detaljerade ändringarna av FFFS 2008:26 med ändringsmarkeringar. Understruken text är nya regler och genomstruken text är regler som tagits bort.

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisningen

Vi har förtydligat allmänna råd 2 kap. 1 andra stycket genom att ange att IAS 33 endast behöver tillämpas av försäkringsföretag som omfattas av "standardens tillämpningsområde". Standardens tillämpningsområde är:

- IAS 33: separata eller enskilda finansiella rapporter från företag vars stamaktier eller potentiella stamaktier är föremål för allmän handel (på inhemsk eller utländsk fondbörs eller på en OTC-marknad, inklusive lokala och regionala marknader), eller som har ingivit eller är färd med att inge, sina finansiella rapporter till en värdepappersövervakande myndighet eller annan tillsynsmyndighet i syfte att emittera stamaktier på en offentlig marknad.

Vi har tagit bort ett felaktigt SFS nummer avseende hänvisningen till årsredovisningslagen i 2 kap. allmänna råd 3 e.

Vi har infört nya allmänna råd i 2 kap. 3 h för att undvika dubblering av upplysningar om eget kapital. Både ÅRFL och IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* har upplysningskrav avseende eget kapital. En förutsättning för att presentera all information i rapporten över förändring i eget kapital för perioden är att försäkringsföretaget hänvisar till rapporten i not.

Vi har strukit allmänna råd om verkligt värde optionen i 2 kap. 4 d eftersom de ersatts av regler i 4 kap. 2 § punkt 12 ÅRFL, se 4 kap. 14 b tredje stycket ÅRL.

Vi har förtydligat allmänna råd under 2 kap. 4 e om att försäkringsföretag inte bör tillämpa RFR 2 punkt 73 om undantag från att tillämpa IAS 39.

Vi har infört ett undantag i 2 kap allmänna råd 4 h från RFR 2 punkt 59. Därmed behåller vi vårt befintliga allmänna råd 2 kap. 3 b om klassificering av ett finansiellt instrument som skuld eller eget kapital.

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Allmänna råd

1. Alla försäkringsföretag bör tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder, om inte något annat krävs enligt lag eller annan författning eller följer av dessa föreskrifter och allmänna råd.

För följande standard lämnas detta förtydligande:

IAS 33 Resultat per aktie. Standarden behöver endast tillämpas av försäkringsföretag ~~vars aktie eller skuldebrev är föremål för allmän handel eller som står i begrepp att ansöka om notering som omfattas av standardens tillämpningsområde.~~

Internationella redovisningsstandarder som inte är godkända får tillämpas i den utsträckning de inte strider mot godkända standarder, lag eller annan författning, eller dessa föreskrifter och allmänna råd.

3. Utöver vad som följer av 2 tillämpas internationella redovisningsstandarder med följande begränsningar på grund av lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag:

e) Nedskrivningar som gjorts före ikraftträdandet av lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, får inte återföras, se punkt 5 i övergångsbestämmelserna vid införande av årsredovisningslagen (1995:554). Upplýsningar om att en nedskrivning inte har återförts av detta skäl och bedömningen av effekten på företagets ställning och resultat, bör lämnas i en not.

h) Upplýsningar om eget kapital enligt 5 kap. 1 och 4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag behöver inte lämnas i not till den del informationen lämnas i en rapport över förändring i eget kapital, om en notupplýsning lämnas med hänvisning till denna rapport.

4. Utöver vad som följer av 2 och 3 tillämpas internationella redovisningsstandarder, Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (UFR) med följande anpassningar.

d) Innehav för handel enligt IAS 39 Finansiella instrument; Redovisning och värdering, bör redovisas som Innehav för handelsändamål enligt årsredovisningslagen. ~~Även andra finansiella tillgångar än de som innehas för handel får vid redovisningen första gången oåterkalleligt klassificeras som en "finansiell tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen" enligt IAS 39 Finansiella instrument. Redovisning och värdering, endast om tillgången kan värderas till verkligt värde enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, se 4 kap. 1 § och 2 § 11 samma lag, 4 kap. 14 a och b §§ årsredovisningslagen samt punkt 9 b i IAS 39 och punkt 45 i IFRS 4 Försäkringsavtal. Om förutsättningarna enligt IAS 39 är uppfyllda kan denna option tillämpas på värdepapper och fordringar. Detta gäller även tillgångar som uppkommer genom direkt utlåning, vilka annars skulle hänföras till någon av kategorierna investering till förfall, låne- och kundfordringar eller finansiell tillgång som kan säljas. Optionen kan däremot inte tillämpas på andelar i dotterföretag eller samriskföretag och andra intresseföretag. Den kan inte heller tillämpas på finansiella skulder innan detta är förenligt med 4 kap. 14 a och 14 b §§ årsredovisningslagen. Verkligt värdeoptionen får, trots bestämmelserna, tillämpas på ett skuldinstrument, dock inte på en del av instrumentet, med de begränsningar som följer av IAS 39 och under de förutsättningar som anges i punkt 9 andra stycket b i, enligt samma standard, om detta görs inom ramen för tillämpade principer för säkringsredovisning och endast så länge säkringsredovisning pågår, jfr 4 kap. 14 c § årsredovis-~~

~~ningslagen. Företaget behöver då inte iaktta de förutsättningar som enligt IAS 39 annars gäller för säkringsredovisning av säkringsförhållandet. I sådana fall lämnas upplysningar om säkringsredovisning med hänsyn till att verkligt värdeoptionen tillämpats.~~

e) ~~Ett F~~försäkringsföretag bör inte tillämpa RFR 2 Redovisning för juridiska personer punkt 73 om undantag från att tillämpa IAS 39 vid säkringsredovisning av valutasäkringar, se 4 kap. 2 § 11 lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

h) Ett försäkringsföretag bör inte tillämpa RFR 2 Redovisning för juridiska personer punkt 59 som avser undantag från IAS 32 om klassificering av ett finansiellt instrument såsom skuld respektive eget kapital. Istället bör 3 b tillämpas.

5 kap. Tilläggsupplysningar

Vi har infört en ny föreskrift i 5 kap. 7 a. Föreskriften preciserar de upplysningar som ska lämnas i not avseende förändringar av olika försäkringstekniska avsättningar som är relaterade till redovisning av investeringsavtal i balansräkningen. Föreskriften innebär att beloppsuppgifter ska lämnas om till exempel inbetalda premier och utbetalda försäkringsersättningar.

Föreskriften motsvarar i princip de regler om upplysningar i förvaltningsberättelsen avseende balansräkningsposter relaterade till investeringsavtal som vi tagit bort i 3 § bilaga 5 om upplysningar avseende avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal.

Försäkringstekniska avsättningar som härrör från investeringsavtal

7 a § I en not till respektive balansräkningspost ska förändringar i de försäkringstekniska avsättningar som härrör från investeringsavtal specificeras.

6 kap. Förvaltningsberättelse och resultatanalys

Vi har ändrat rubriken till 6 kap. 2 § till Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen. Ändringen innebär att rubriksättningen är densamma som i ÅRFL och att det därigenom tydligare framgår att femårsöversikten utgör en del av förvaltningsberättelsen.

Vi har anpassat definitionen av nyckeltalet *direktavkastning* i 6 kap. 2 § till den bruttoredovisningen av hyresintäkter och driftskostnader som ska ske enligt reglerna i 11 § bilaga 4 *Kapitalavkastning intäkter* och 19 § bilaga 4 *Kapitalavkastning kostnader*. I och med att definitionen av nyckeltalet kapitalavkastning bygger på definitionen av direktavkastning, ändras även indirekt definitionen av totalavkastning.

Vi har begränsat allmänna råd om beräkning av konsolideringsgrad i 6 kap. 2 § till att omfatta skadeförsäkringsrörelse eftersom nyckeltalet främst är relevant för försäkringsföretag som redovisar premieinkomst. Konsolide-

ringsgraden är vidare ett mått som ger mycket olika värden beroende på om avtalen om försäkring redovisas som försäkringsavtal eller som investeringsavtal eftersom sparanddelen av premierna i investeringsavtal inte redovisas som premieinkomst. Det är vanligt förekommande att livförsäkringsföretags redovisning omfattar både investeringsavtal och försäkringsavtal.

Femårsöversikt-Särskilda upplysningar i förvaltningsberättelsen

2 § Femårsöversikten ska upprättas i enlighet med de redovisningsprinciper som tillämpats i den senaste årsredovisningen, om det inte är förenat med särskilda svårigheter att göra en sådan omräkning. Om försäkringsföretaget inte har gjort någon omräkning, ska företaget upplysa om detta och ange skälen.

Allmänna råd

Enligt 6 kap. 2 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska en femårsöversikt lämnas. Femårsöversikten bör ställas upp i schematisk form och, med hänsyn till om försäkringsföretaget bedriver livförsäkrings- eller skadeförsäkringsrörelse, minst innehålla följande uppgifter om försäkring för egen räkning.

Nyckeltal

Resultat av försäkringsrörelsen

Resultat av kapitalförvaltningen

- a) Direktavkastning, i procent (Kapitalavkastning, intäkter, enligt bilaga 4, 11 § a–c, minskat med driftskostnader för byggnader och mark, enligt bilaga 4, 19 §, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna C Placeringstillgångar, D Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk och G.II Kassa och bank).

Ekonomisk ställning

Skadeförsäkringsrörelsen

- a) Konsolideringsgrad (konsolideringskapitalet i procent av premieinkomsten för egen räkning).

7 kap. Koncernredovisning och övergångsbestämmelser

7 kap. 1 § ÅRFL reglerar vilka försäkringsföretag som ska upprätta koncernredovisning.

Vi har tagit bort föreskriften i 7 kap. 1 § och därtill hörande allmänna råd om att koncernredovisning ska upprättas enligt *lagbegränsad IFRS*.

Ändringen innebär även att 7 kap. 1 a § utgår eftersom paragrafen avsåg ett undantag från första stycket i 7 kap. 1 §.

Vi har infört nya föreskrifter i 7 kap. 3 § *första stycket* om att koncernredovisningen ska upprättas enligt IAS-förordningen. Ändringen innebär att oavsett om försäkringsföretaget är noterat eller onoterat så ska *IFRS* tillämpas vid upprättande av koncernredovisning.

Detta innebär till exempel att IAS 19 *Ersättningar till anställda* ska tillämpas i koncernredovisning. När koncernredovisning upprättades enligt *lagbegränsad IFRS* fanns möjlighet att göra vissa undantag från IAS 19 men när *IFRS* ska tillämpas är det inte möjligt att göra undantag från *IFRS*-regelverket.

Det innebär också att *IFRS 3 Rörelseförvärv* och *IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* reglerar vilka försäkringsföretag som ska omfattas av koncernredovisningen. *IFRS 3* och *IAS 27* reglerar även om, och hur dotterföretag ska räknas in i koncernredovisningen istället för reglerna i 7 kap. 2-4 §§ *ÅRFL*. Vidare ska *IAS 28 Innehav i intresseföretag* och *IAS 31 Andelar i joint ventures* tillämpas istället för reglerna i 7 kap. 2 § *ÅRFL*, se 7 kap. 25-30 §§ *ÅRL*, om hur andelar i intresseföretag och vissa andra företag ska räknas in i koncernredovisningen.

Vissa regler i *ÅRFL* och *ÅRL* ska även fortsättningsvis tillämpas av försäkringsföretag som upprättar koncernredovisning enligt IAS-förordningen. Dessa regler framgår av 7 kap. 5 § *ÅRFL*. För onoterade försäkringsföretag finns en hänvisning till den paragrafen från 7 kap. 6 § *ÅRFL*.

Vi har justerat 7 kap. 3 § *andra stycket* som anger de regler som ska följas i *FFFS 2008:26* när företag upprättar koncernredovisning. Detta stycke var tidigare första stycket under 3 §. Övriga regler i *FFFS 2008:26* ska inte tillämpas i koncernredovisningen.

Vid övergången för onoterade försäkringsföretag till koncernredovisning enligt IAS-förordningen ska onoterade försäkringsföretag tillämpa *IFRS 1 Första gången IFRS tillämpas* eftersom det är en övergång från *lagbegränsad IFRS* till *IFRS*.

Vi har justerat 7 kap. 3 § *allmänna råd första stycket* om att försäkringsföretag också bör specificera eget kapital i koncernen enligt de indelningar som anges i 5 kap. 4 § *ÅRFL*. Dessa allmänna råd fanns tidigare i 7 kap. 1 §.

Vi har även infört ett *fjärde stycke* i 7 kap. 3 § *allmänna råd*. Där preciserar vi att endast försäkringsföretag som omfattas av tillämpningsområdet för *IFRS 8 Rörelsesegment* och *IAS 33 Resultat per aktie* behöver tillämpa dessa standarder i koncernredovisningen. Tillämpningsområdet anges i punkt 2 i *IFRS 8* och *IAS 33*.

Eftersom 7 kap. 1 § utgår är inte längre övergångsbestämmelsen 4 b i *FFFS 2008:26* som är relaterad till denna paragraf tillämplig. Övergångsbestämmelsen avsåg ett tillfälligt undantag till och med 2009-12-31 om att *IAS 19* inte behöver tillämpas i koncernredovisning enligt *lagbegränsad IFRS*.

Koncernredovisning i moderföretag som inte tillämpar IAS-förordningen

~~1 §~~ Reglerna i 2-5 kap. samt 6 kap. 1 och 2 §§ ska tillämpas när en koncernredovisning upprättas, om inte annat följer av detta kapitel.

~~I en koncernbalansräkning ska minoritetens andel redovisas som en särskild post under eget kapital.~~

~~I en koncernresultaträkning ska minoritetens andel redovisas som en särskild post under årets resultat.~~

Allmänna råd

Tillämpning av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer i koncernredovisningen

Hänvisningarna i paragrafen innebär bland annat att 2 kap. allmänna råd och därmed även Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer bör tillämpas av alla försäkringsföretag även i koncernredovisningen, om inte IAS-förordningen tillämpas. Sådana undantag och tillägg som enbart är motiverade av sambandet mellan redovisning och beskattning bör dock inte tillämpas i koncernredovisningen. IFRS 8 Rörelsesegment behöver inte heller tillämpas i koncernredovisningen.

Oavsett första stycket bör IAS 19 Ersättningar till anställda tillämpas i koncernredovisningen med enbart det undantag om redovisning av aktuariella vinster och förluster direkt mot eget kapital som framgår av punkt 38 i RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Redovisning av minoritetsintressen

Paragrafens andra och tredje stycke motsvarar det som följer av godkända internationella redovisningsstandarder, jfr IAS 1 Utformning av finansiella rapporter.

Specificering av bundet och fritt eget kapital

Ett försäkringsföretag ska, till skillnad från företag som omfattas av årsredovisningslagen, alljämt enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag specificera bundet och fritt eget kapital i koncernredovisningen enligt 5 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

~~1 a §~~ Trots 1 § första stycket behöver inte upplysningar enligt 1 a § i bilaga 5 om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen lämnas i koncernredovisningen.

Koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen

3 § Internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen), ska tillämpas när en koncernredovisning upprättas, oavsett om ett försäkringsföretag är noterat eller onoterat, jfr 7 kap. 6 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Ett försäkringsföretag som tillämpar 7 kap. 5 ~~eller~~ och 6 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag ska i koncernredovisningen tillämpa reglerna i enbart 1 § när det gäller hänvisningarna till

- a) 5 kap. 2 och 3 §§ om placeringstillgångar för villkorad återbäring,
- b) 5 kap. 5 och 6 §§ om villkorad återbäring,
- c) 5 kap. 11 § om ersättning och förmåner till ledningen,
- d) 5 kap. 13 § om föreskriftsenlighet,
- e) 6 kap. 1 § om förvaltningsberättelse, varvid första stycket ska tillämpas i den del stycket hänvisar till följande föreskrifter och allmänna råd i bilaga 5:
 - 1 § om upplysningar om verksamheten,
 - 2 § om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler, och
 - de allmänna råden under 3 § om upplysningar om konsekvenser av nya föreskrifter eller principer om diskonteringsränta och om upplysningar om övervärden i fondförsäkringsverksamhet, samt
- f) 6 kap. 2 § om femårsöversikt.

Allmänna råd

Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, och ~~1 § allmänna råd om~~ specificering av bundet och fritt eget kapital enligt 5 kap. 4 § lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, bör tillämpas av alla försäkringsföretag som upprättar en koncernredovisning enligt IAS-förordningen. Rådets rekommendation RFR 1 ovan tillämpas med de avvikelser och tillägg som följer av paragrafen och bestämmelser i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, se 7 kap. 5 § samma lag.

De uttalanden från Rådet för finansiell rapportering som anges i 2 kap. allmänna råd, punkt 2 bör tillämpas på samma sätt som RFR 1.

Understödföreningar bör också tillämpa 5 kap. 5 och 7 §§ allmänna råd om övriga fonder respektive försäkringsfond.

För följande standarder lämnas följande förtydliganden

- a) IFRS 8 Rörelsesegment. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.
- b) IAS 33 Resultat per aktie. Standarden behöver endast tillämpas i koncernredovisningen av försäkringsföretag som omfattas av standardens tillämpningsområde.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser i FFFS 2008:26

4. Följande regler behöver inte tillämpas på årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

a) 2 kap. allmänna råd 5 om undantag från upplysningsregler i IAS 19 Ersättningar till anställda för vissa mindre företag.

b) ~~7 kap. 1 § allmänna råd andra stycket om undantag från IAS 19 enligt RFR 2 Redovisning för juridiska personer om förmånsbestämda pensionsplaner i koncernredovisningen.~~

8 kap. Delårsrapport

Vi har tagit bort en del av 8 kap. allmänna råd 3 om delårsrapporter enligt lagbegränsad IFRS som en följd av att koncernredovisningsreglerna har ändrats i 7 kap. Eftersom koncernredovisningen ska upprättas enligt IAS-förordningen ska IAS 34 *Delårsrapportering* tillämpas i koncernredovisningen.

Vi har förtydligat kvarvarande del av 8 kap. allmänna råd 3 om att onoterade försäkringsföretag för juridisk person inte behöver lämna uppgifter utöver de krav om delårsrapport som ställs i 9 kap. ÅRL. Det finns dock inget hinder mot att försäkringsföretag lämnar uppgifter enligt IAS 34 utöver ÅRL:s krav.

Vi har anpassat 8 kap. allmänna råd 9 till reglerna i 7 kap. 3 § om att koncernredovisning ska upprättas enligt IAS-förordningen.

Allmänna råd

3. Reglerna i 2–4 kap. bör tillämpas även i fråga om delårsrapporter. ~~De uppgifter utöver 9 kap. årsredovisningslagen som ska lämnas enligt IAS 34 Delårsrapportering bör lämnas för koncernen, oavsett om försäkringsföretaget är noterat eller onoterat. En onoterad juridisk person behöver inte lämna uppgifter enligt IAS 34 Delårsrapportering, utöver denna lag. De uppgifter som följer av 9 kap. årsredovisningslagen.~~

Delårsrapport i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen

9. Ett försäkringsföretag som i koncernredovisningen tillämpar 7 kap. 5 ~~eller~~ och 6 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, bör i delårsrapporten för koncernen enbart tillämpa följande regler i detta kapitel.

1. Punkt 5 om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledningen som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.

2. Punkt 6 om översiktliga upplysningar om nya redovisningsstandards konsekvenser för tillämpning av rörelse regler.

3. Punkt 7 om konsolideringskapital m.m., varvid 7 kap. 4 § 2 och de allmänna råden till nämnda paragraf får beaktas.

4. Punkt 8 om insändande av delårsrapport.

*Bilaga 4***Resultaträkningens poster**

För att erhålla en enhetligare redovisning framför allt i livförsäkringsföretagen har vi ersatt föreskrifter om att redovisa avgifter från investeringsavtal och serviceavtal som premieinkomst i 1 a § sjunde stycket och 2 § fjärde stycket bilaga 4 med föreskrifter som klargör att intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal inte ska redovisas som premieinkomst. (Eftersom investeringsavtal även kan förekomma bland skadeförsäkringsföretag har även ändringen skett i 1 a § som avser skadeförsäkring.)

Vi har dessutom infört nya allmänna råd i 1 a och 2 §§ i bilaga 4 som anger att intäkter från investeringsavtal lämpligen redovisas som en egen post och att denna post bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal.

Vi har inte föreslagit var denna post bör redovisas i uppställningsschemat utan anser att denna bedömning görs bäst av försäkringsföretagen utifrån vad som är förenligt med 3 kap. 2 § ÅRFL, se 3 kap. 4 § ÅRL om att infoga poster i resultaträkningen.

1 a §⁷ Post I.1.a — Premieinkomst (före avgiven återförsäkring). Försäkringsföretag som bedriver skadeförsäkringsrörelse ska som premieinkomst redovisa den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Som premieinkomst räknas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med *bruttopremie* menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Bruttopremien omfattar bland annat

- a) ej aviserade premier som kan beräknas först vid räkenskapsårets utgång,
- b) terminspremier som betalas in halvårsvis, kvartalsvis eller månadsvis samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft i samband med att försäkringsavtalet tecknades,
- c) företagens andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
- d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
- e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, med avdrag för
 - återförsäkringspremier som återbetalts till eller gottskrivits cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen, och
 - annullationer.

⁷ Artikel 35 i direktiv 91/674/EEG.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Annulationer ska reducera premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier ska räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

~~Här redovisas även intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal inte redovisas inte här, som försäkringsavtal, om de inte redovisas som en egen post.~~

Allmänna råd

Vilka belopp som kan tillgodoföras räkenskapsåret bestäms av innehållet i respektive avtal, oavsett om premierna har aviserats eller ej vid bokslutstillfället. Som premieinkomst tar försäkringsföretaget upp samtliga premier där ansvarighet inträtt. Enligt första stycket bär försäkringsföretaget ansvar när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Ett exempel på det senare är vissa konsumentförsäkringar (teve/radio och vitvaror) som tecknas och betalas vid inköpstillfället trots att försäkringsskyddet inträder först efter att den sedvanliga garantin löpt ut.

Tidsperioden för vilken försäkringsföretaget bär ansvar framgår normalt av försäkringsavtalet. För en terminspremie som aviseras och/eller förfaller till betalning först efter räkenskapsårets utgång avgörs frågan om ansvarighet av om motsvarande termin är att betrakta som ett nytt försäkringsavtal eller som en delbetalning av en årspremie. Om försäkringsföretaget enligt avtalet har en möjlighet att ändra villkoren vid varje termin, bör avtalet normalt betraktas som ett nytt avtal.

Paragrafens första stycke innebär att vissa premier inte kommer att räknas in i premieinkomsten. Det gäller premier som betalats in under räkenskapsåret men vars förfallodag inträffar och vars försäkringsperiod inleds efter räkenskapsårets utgång. En sådan premie betraktas som ett förskott och redovisas som skuld till försäkringstagaren.

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal – såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Belopp som uttaxerats på försäkringstagare i ömsesidiga försäkringsföretag enligt 2 kap. 5 § första stycket 14 försäkringsrörelselagen ska tas upp som premieinkomst det år förlusten uppstått och uttaxeringen avser att täcka.

Paragrafens sjunde stycke innebär att intäkter från ~~avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal, utan som investeringsavtal eller serviceavtal, bör tas upp här eller lämpligen redovisas~~ som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jfr 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1 Utformning av finansiella rapporter, IAS 18 Intäkter och IFRS 4 Försäkringsavtal.

2 §⁸ Post II.1.a — Premieinkomst (före avgiven återförsäkring). Försäkringsföretag som bedriver livförsäkringsrörelse ska som premieinkomst redovisa under räkenskapsåret inbetalda belopp enligt försäkringsavtal för direkt försäkring samt inbetalda och tillgodoförda belopp för försäkringsavtal om mottagen återförsäkring, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår.

Denna post omfattar bland annat

- a) återbäring som gottskrivits i form av premiereduktion och som enligt försäkringsföretagets redovisningsprinciper ska tas upp här,
- b) tilläggspremier vid terminsbetalningar samt ersättningar från försäkringsstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft,
- c) försäkringsföretagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans,
- d) ersättningar från andra försäkringsföretag som avser övertagna försäkringstekniska avsättningar och konsolideringsfonder enligt 2 kap. 2 § som inte redovisas över balansräkningen, och
- e) återförsäkringspremier från cedenten och retrocedenten, inklusive portföljpremier, efter avdrag för återförsäkringspremier som återbetalats till cedenten och retrocedenten vid portföljåterdragning eller förändring av andelen i återförsäkringsavtalen.

Posten ska redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

~~Här redovisas även intäkter från avtal om försäkring som avser investeringsavtal inte redovisas inte här, som försäkringsavtal, om de inte redovisas som en egen post.~~

Allmänna råd

Med *portföljpremie* menas en avräkningspost mellan cedenten och återförsäkraren som har till syfte att täcka återförsäkrarens ansvar för ännu inte inträffade skador enligt ett proportionellt återförsäkringsavtal såväl vid byte av återförsäkrare som vid ändring av återförsäkrarens andel av avtalet.

Paragrafens fjärde stycke innebär att intäkter från ~~avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal, utan som investeringsavtal eller serviceavtal, bör tas upp här eller lämpligen redovisas~~ som en egen post. Posten bör namnges så att det tydligt framgår att den avser intäkter från investeringsavtal, jfr 3 kap. 4 § tredje stycket årsredovisningslagen (1995:1554) samt IAS 1, IAS 18 och IFRS 4.

⁸ Artikel 35 i direktiv 91/674/EEG.

*Bilaga 5***Upplysningar i förvaltningsberättelsen**

Vi har tagit bort 3 § första stycket bilaga 5 som avsåg upplysningar om avtal om försäkring som, helt eller delvis, inte redovisas som ett försäkringsavtal. Vi har istället infört en ny föreskrift i 5 kap. 7 a § som i princip motsvarar de borttagna reglerna.

Vi har tagit bort allmänna råd i 3 § bilaga 5 om klassificeringar av försäkringsavtal som tjänstepensionsförsäkring eftersom de motsvarar upplysningskraven i IAS 1 punkt 122. Punkten innehåller ett krav på att i not redogöra för företagsledningens bedömningar vid tillämpning av de redovisningsprinciper som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna. Kriterierna som tillämpats vid klassificering av försäkringsavtal som tjänstepension kan utgöra en sådan bedömning eftersom de påverkar beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

När tjänstepensionsdirektivet infördes i svensk lagstiftning fick de nya reglerna om klassificeringen stor påverkan på värderingen av försäkringstekniska avsättningar och vi ansåg att denna information var så väsentlig att den skulle anges i förvaltningsberättelsen. Vi ser dock inte längre något skäl till att denna information både lämnas i förvaltningsberättelsen och i not utan det är tillräckligt att informationen lämnas i not.

Avtal om försäkring som inte redovisas som försäkringsavtal

~~3 § För avtal om försäkring som, helt eller delvis, inte redovisas som ett försäkringsavtal, ska särskilda upplysningar lämnas om avtalsslag, belopp, ekonomisk innebörd och tillämpade värderings- och andra redovisningsprinciper.~~

Om redovisad skuld för investeringsavtal avviker från 7 kap. 1 och 2 §§ försäkringsrörelselagen (1982:713) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringstekniska avsättningar, ska upplysning lämnas i not om vilken avvikelse som görs, skälen för avvikelsen och effekten på berörda poster i balansräkningen, resultaträkningen och resultatanalysen samt relevanta nyckeltal.

Allmänna råd

~~Försäkringsföretag bör upplysa om väsentliga belopp avseende investeringsavtal och serviceavtal. Försäkringsföretaget bör även upplysa om vilka balans- och resultaträkningsposter dessa belopp omfattar samt vilka värderingsprinciper som tillämpats.~~

~~Försäkringsföretag som under posten H.II Förutbetalda anskaffningskostnader redovisar anskaffningskostnader hänförliga till investeringsavtal bör i en not upplysa vilka belopp som belöper på investeringsavtal respektive försäkringsavtal. Försäkringsföretaget bör även i~~

~~en not upplysa om eventuella skillnader i redovisningsprinciper för respektive typ av förutbetald anskaffningskostnad. Skillnader i avskrivningstid bör anges särskilt.~~

~~Andra stycket tillämpas bland annat på ränta för att beräkna skuld för investeringsavtal.~~

Upplysningar om klassificering av försäkringsavtal som tjänstepensionsförsäkring

Allmänna råd

~~Upplysningar bör lämnas om de närmare kriterier som tillämpats för att klassificera försäkringsavtal som tjänstepensionsförsäkring och, i förekommande fall, hur gränsdragningen gentemot övriga meddelade livförsäkringar har gjorts.~~

Bilaga 6

Resultatanalysens uppställningsform och innehåll

Vi har preciserat 1 § i bilaga 6 om att resultatanalysens avvecklingsresultat ska vara *före* avgiven återförsäkring.

I uppställningsformen för balansräkningen (bilaga 1 i ÅRFL) framgår det att de oreglerade skadorna (post DD.3), som ska ingå i beräkningen av avvecklingsresultatet, är *före* avgiven återförsäkring

1 § Resultatanalysen ska upprättas enligt följande:

Skadeförsäkringsrörelse

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
Driftkostnader
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
Förändring av Utjämningsavsättning
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Avvecklingsresultat (före avgiven återförsäkring) enligt 5 kap. 4 § 7 lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Livförsäkringsrörelse

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning, intäkter
Orealiserade vinster på placeringstillgångar
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)
Driftskostnader
Kapitalavkastning, kostnader
Orealiserade förluster på placeringstillgångar
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Avvecklingsresultat (före avgiven återförsäkring) enligt 5 kap. 4 § 7 lagen
om årsredovisning i försäkringsföretag.
